

Hodnocení vědecké a pedagogické činnosti
Doc. PhDr. Jiřího Šubrt, CSc pro jednání o jeho jmenování
profesorem v oboru sociologie.

Docent Jiří Šubrt je jednou z výrazných osobností české sociologie. Odborně se profiloval v oblasti obecné sociologické teorie, kde analyzoval díla některých výrazných postav soudobé sociologie, a ve vlastním výzkumu se zabýval sociologickými aspekty tématu času a problematikou kolektivní paměti a historického vědomí české společnosti. Postupně obrátil svoji pozornost k historické sociologii a podílel se významně na etablování a prvních úspěšných krocích tohoto u nás dosud zanedbávaného oboru.

Pedagogická činnost.

Během více než dvou desetiletí působil docent Šubrt úspěšně jako učitel na oboru sociologie na filosofické fakultě Univerzity Karlovy. Konal tam přednášky z oboru dějiny sociologie, přednášel a konal semináře také k současným sociologickým teoriím. Řada specializačních přednášek byla věnována problematice času v sociologické teorii. Na fakultě humanitních studií, kde působí v posledních letech, se věnoval vedle kurzů k obecně sociologické tematice také historické sociologii a teoretickým i výzkumným aspektům kolektivní paměti a historického vědomí. Z jeho semináře vyšla řada magisterských prací a v době po své habilitaci vedl také řadu doktorandů. Vysoká úroveň jeho pedagogické práce byla oceněna již při jeho habilitačním řízení.

Součástí pedagogické práce každého vysokoškolského učitele je příprava učebních textů pro studenty. Docent Šubrt se na této práci podílel kapitolami v několika vysokoškolských učebnicích a samostatně pak vydal učebnici sociologické teorie.

Za vyvrcholení pedagogické činnosti kandidátovy považují jeho práci na založení magisterského oboru historická sociologie na fakultě humanitních studií. Musil pro tento obor vytvořit studijní plány, získat kvalitní spolupracovníky a samozřejmě převzít také výuku základních předmětů jak v teoretické, tak i v empirické složce oboru. Dokladem úspěchu tohoto snažení je, že obor historická sociologie již druhým rokem promoval své absolventy a stal se jedním z profilujících oborů fakulty.

Vědecká a vědecko-organizační práce.

Vědeckou a odbornou činnost docenta Šubrt lze periodizovat do tří etap. Prvá etapa je spjata v osmdesátých letech s jeho prací pro Institut pro výzkum veřejného mínění, druhá etapa začala po jeho příchodu na

filosofickou fakultu UK po roce 1989, třetí etapu pak tvoří jeho výzkumné a teoretické práce k tematice historického vědomí.

Zatímco první etapa měla povahu podílu na kolektivní práci, ve druhé etapě se již mohl profilovat samostatně. Prvou samostatnou publikací byla pozoruhodná analýza civilizační teorie Norberta Eliase a kritických ohlasů na tuto teorii. Tato kniha byla ostatně prvním projevem zájmu o systematické studium a aplikaci díla, které bylo od šedesátých let oceňováno jako otevření nových obzorů nazírání na dějinný vývoj. Tato kniha, podobně jako jeho předchozí empirické výzkumy, vlastně již naznačovala Šubrtův další vývoj k zájmu o historickou tematiku a historickou sociologii.

Další dvě monografie byly vydány počátkem minulého desetiletí a věnovány problému času v sociologické teorii, tedy také času jako fenoménu proměnnosti společenských struktur a systémů, stejně jako časové proměnnosti osobnostních struktur. Podávají především kritický přehled názorů na tuto složitou otázku a byly výsledkem dlouhodobého studia, jemuž se autor věnoval během devadesátých let.

Jako historikovi je mi nejbližší především ke třetí etapě vědecké práce docenta Šubrt, která je věnována problematice historického vědomí a o které se mohu kvalifikovaně vyjádřit. V této práci mohl plodně propojit teoretické studium s empirickým výzkumem. Nejcennějším výsledkem empirického výzkumu je analýza vývojových tendencí historického vědomí soudobé české společnosti. Zatímco tyto empirické výsledky jsou zatím ještě v tisku, publikována byla řada zásadních teoretických Šubrtových studií k tematické kolektivní paměti a historického vědomí. Tyto studie jsou založeny na rozsáhlé znalosti dosavadních názorů a korigují zproštěné a bezmyšlenkovité užívání módních termínů „paměť“ či „místa paměti“. Šubrt nezůstává při tom u zdůraznění funkčnosti termínu historické vědomí, ale nabízí promyšlený teoretický model skladby a fungování historického vědomí. Svůj průkopnický význam mají také Šubrtovy úvahy o vztahu mezi historií a sociologií.

Výsledky své badatelské práce publikoval docent Šubrt ve třech samostatných monografiích a ve více než šedesáti odborných studiích. Tato publikační činnost mimochodem překračuje normu, která je pro profesorské řízení stanovena na Univerzitě Karlově v Praze. Ohlas vědecké práce docenta Šubrt lze doložit jednak recenzemi a citacemi jeho prací, jednak pozváním k přednáškám a konferencím v zahraničí i u nás.

Zvláštní zmínku si zaslouží, že se uchazeč během posledních dvou desetiletí podílel na 15 vědeckovýzkumných úkolech, z nichž u pěti byl vedoucím řešitelem. Prokázal tedy jednoznačně také svoji schopnost organizovat a vést týmovou práci. Je aktivním členem řady vědeckých společností.

Docent Šubrt je dlouholetým pedagogem na filosofické fakultě a fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy. Publikované výsledky jeho vědecké práce svým rozsahem plní a zřetelně přesahují stanovenou normu a mají také patřičný ohlas ve vědeckých kruzích. Vzhledem ke všem uvedeným okolnostem navrhuji, aby doc. Dr. Jiří Šubrt, CSc, byl jmenován profesorem v oboru **sociologie**.

Praha, 30. ledna 2013

Prof.PhDr.Miroslav Hroch, DrSc, Dr.h.c.mult.